

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

Uge 26-32, 2000

SALMONELLA TYPHIMURIUM U302-UDBRUD

Der har i løbet af sommeren været et udbrud af *Salmonella typhimurium* fagtype U302 infektion i Danmark. På nuværende tidspunkt er der fundet i alt ni patienter. Samtlige isolater adskiller sig fra tidligere fundne ved at være resistente overfor ampicillin, tetracyclin, kloramfenikol, sulfonamid, streptomycin, gentamycin samt trimethoprim. De er fuldt følsomme overfor ciprofloxacin. Derudover har alle isolater samme PFGE-mønster (DNA-fingeraftryk). Denne bakteriestamme er ikke tidligere fundet i Danmark, hverken hos mennesker, dyr eller i fødevarer. Det er derfor sandsynligt, at patienterne er smittet af en fælles smittekilde, enten direkte eller indirekte.

Patienterne er i alderen 4–81 år, otte kvinder og én mand. Én patient er død. Fem af isolaterne er fundet i fæces og fire i blod. Patienternes symptomer i form af diaré eller sepsis er startet i perioden 2. juni–15. juli 2000. Syv af de ni patienter har et svækket immunforsvar, enten pga. deres grundsygdom og/eller pga. behandling af denne. Flere patienter har derudover fået antibiotika kort før sygdomsstart. Patienternes bopæl er spredt geografisk. Seks af dem har været indlagt på Rigshospitalet, to er pårørende til disse. To patienter er med sikkerhed smittet udenfor sygehuset.

Rigshospitalet, Statens Serum Institut, Zoonosecentret, Fødevaredirektoratet og en række lokale Fødevareregioner har samarbejdet om udredning af dette udbrud.

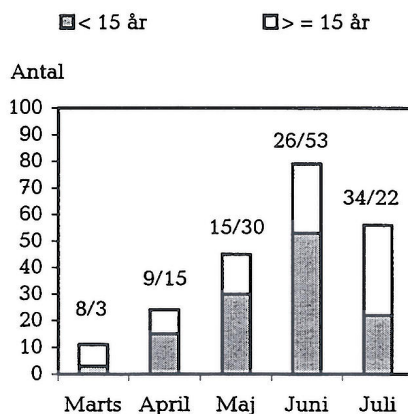
Patienterne med *S. typhimurium* U302 infektion er blevet interviewet i det omfang, det har været muligt. Rigshospitalet har sendt brev til 3000 patienter indlagt i den relevante periode, og har opfordret dem til at henvende sig ved evt. symptomer. Der er taget fæcesprøver fra udvalgte patienter og personale på Rigshospitalet. Procedurerne i Rigshospitalets centralkøkken er gennemgået. Ligeledes har fødevareregionerne undersøgt en række fødevarer. Der er iværksat en kohorteundersøgelse mhp. at identificere risikofaktorer for symptomer på gastroenteritis. Undersøgelsen foregår ved telefoninterview af patienter, som har været indlagt på en af de involverede afdelinger på Rigshospitalet i perio-

den 28. maj–25. juni 2000. Trods denne indsats er det indtil videre ikke lykkedes at identificere smitekilden. I tilfælde af symptomer på tarminfektion hos immunsupprimerede patienter, er det vigtigt hurtigt at undersøge fæces for patogene tarmbakterier. (M. Tvede, KMA, Rigshospitalet, T. Hald, Zoonosecentret, B. Olesen, AMTI, S. Samuelsson, Epidemiologisk afdeling)

ENTEROVIRUS-MENINGITIS

I marts-april i år påvist enterovirus hos usædvanligt mange patienter med meningitis, EPI-NYT 20/00. Forekomsten er fortsat høj, ca. fem gange højere end for den tilsvarende periode de sidste par år. I perioden maj-juli har Virologisk afdeling, SSI, og Klinisk mikrobiologisk afd., Århus Kommunehospital, diagnosticeret 180 patienter med enterovirusinfektion, figur 1. For 85% af disse er det oplyst, at de havde klinisk meningitis.

Figur 1. Antal patienter med påvist enterovirus-infektion, fordelt på alder, marts - juli 2000

Patienterne er spredt over hele landet, halvdelen kommer dog fra Sønderjylland, Ribe, Århus og Fyns amter. Blandt 35 patienter i marts-april var 49% 15 år eller derover. Andelen af voksne er faldet til 42% i de sidste tre måneder og er stadig bemærkelsesværdig stor. Ligesom ved mange andre enterovirusudbrud er der en overvægt af mænd, idet der er dobbelt så mange mandlige som kvindelige patienter.

Ved typebestemmelse af opformerede virusisolater er der fundet i alt otte isolater af echovirus 30 og ét isolat af echovirus 6. Alle patienter

med echovirus 30 infektion havde kliniske symptomer på meningitis. Echovirus 30 er dermed formentlig den vigtigste årsag til udbruddet. Arbejdet med typebestemmelse af de positive fund fortsætter. Både andelen af positive prøver og det absolutte antal positive prøver er lavere i juli end i juni måned. I bedste fald er dette tegn på, at udbruddet er på retur. Højsæsonen for enterovirus i Danmark har dog først kulmineret i september måned de sidste par år.

Prøvetagning og diagnostisk procedure fremgår af EPI-NYT 20/00.

(L. G. Poulsen, B. Böttiger, Virologisk afdeling, L. P. Nielsen, KMA, Århus Kommunehospital)

ANTHRAX I RUMÆNIEN

WHO oplyser, at der er et udbrud af anthrax (miltbrand) i Tulcea regionen i Donau-deltaet, 260 km øst for Bukarest. Der er rapporteret om 38 tilfælde: 17 er verificeret, 12 afventer endelig verifikation og ni er kliniske tilfælde med negative tests. Alle tilfælde på nær ét er blandt voksne; to er døde af sygdommen. Derudover er der tre mistænkte tilfælde i tre andre regioner. Anthrax-bakterien er under dette udbrud fundet hos syge køer, heste, grise og får.

Anthrax er en bakteriel sporedannende zoonose, som overføres fra husdyr til mennesker ved direkte kontakt eller via animalske produkter. Den hyppigste indgangsport er huden, typisk i forbindelse med smårifter, men bakterien kan også trænge ind via svælget, nedre luftveje eller mave-tarmkanalen. Inkubationstiden er fra få timer til syv dage. På huden dannes en kløende papel, som i løbet af nogle dage omdannes til et udstanset sår med en kulsort skorpe i bunden, et såkaldt eschar. De første symptomer efter inhalation eller indtagelse af bakterien er normalt uspecifikke. Ubehandlet kan infektionen føre til sepsis og meningitis, og dødeligheden angives da til 5-20%. Behandling med penicillin G er effektiv. Direkte smitte mellem mennesker er ikke beskrevet. Rejsende til området bør undgå kontakt med syge dyr eller produkter fra syge dyr, herunder læder og utilstrækkeligt tilberedte madvarer. (Peter Andersen, Epidemiol. afd.)

Patienter med laboratoriepåvist klamydia og gonoré fordelt på køn og amt

1. kvartal 2000

Amt	Klamydia 1. kvartal				Gonoré 1. kvartal			
	2000			1999	2000			1999
	M	K	I alt		M	K	I alt	
Kbh. + Frb. Kom.	161	405	567 *	653	56	5	61	24
Københavns	83	247	330	324	14	0	14	1
Frederiksborg	53	120	173	180	8	1	9	1
Roskilde	31	81	112	104	3	2	5	1
Vestsjællands	40	136	176	166	0	1	1	3
Storstrøms	34	91	125	119	1	1	2	3
Bornholms	4	15	19	31	1	0	1	1
Fyns	94	222	316	340	1	1	2	5
Sønderjyllands	31	122	153	188	0	0	0	0
Ribe	49	83	132	139	0	0	0	1
Vejle	63	140	203	202	1	0	1	4
Ringkøbing	63	127	190	176	1	0	1	1
Århus	207	380	587	576	6	0	6	6
Viborg	33	97	130	58	1	1	2	1
Nordjyllands	99	278	377	295	3	0	3	7
Danmark	1045	2544	3590	3551	96	12	108	59

*) For én person var kønnet ukendt

(ALMOS)